

FarmTest - Afpudsning i rødsvingel

Afpudsning i rødsvingel

- Afsluttet FarmTest

Resultatet af den statistiske analyse viser, at udeladelse af afpudsning i efteråret havde en betydelig negativ effekt på det følgende års frøudbytte, og tilsvarende blev frøudbyttet reduceret, når der kun blev udført én afpudsning (den 10. august).

Indhold

- [Konklusioner og anbefalinger](#)
- [Baggrund](#)
- [Plan for undersøgelsen](#)
- [Gennemførelse](#)
- [Resultater](#)

Konklusioner og anbefalinger

Undersøgelsen viser, at afpudsning af rødsvingel i efteråret har betydning for udbyttet. Betydning af antallet af afpudsninger, afpudsertype og -hastighed er blevet undersøgt i rødsvingel (Herald, 2. års mark).

Ingen afpudsning i efteråret halverede følgende års frøudbytte i forhold til to eller tre afpudsninger. Tilsvarende blev frøudbyttet lavere, når der kun blev udført én afpudsning (den 10. august).

Der blev observeret væsentlige forskelle i arbejdet efter de tre forskellige afpudsertyper i undersøgelsen, men det gav ikke anledning til statistisk sikre forskelle i frøudbyttet.

Udbyttet blev ikke negativt påvirket ved relativ høj fremkørselshastighed 9 km pr. time.

Gældende anbefaling for afpudsning af rødsvingel fastholdes, det vil sige:

- Ca. 10. august afpudsnes i bund, svarende til afbrænding af marken.
- Ca. 5. september afpudsnes med stubhøjde 10 cm (håndens fire fingre).
- Ca. 1. oktober afpudsnes med stubhøjde 10 cm (håndens fire fingre).

Det skal bemærkes, at resultaterne kun bygger på et enkelt markforsøg, hvor udbyttene var relativt lavt.

Baggrund

Afpudsning af frøgræsmarkerne anses for at have væsentlig betydning for udbyttet, især i rødsvingel. Der er således stor interesse for afpudsning og afpudsere blandt såvel dyrkere, som rådgivere og forskere. Især er der efterspørgsel på kvalificerede anvisninger om fremgangsmåde og valg af afpudsertype.

Rammerne for de seneste års anbefalinger, som hovedsagelig bygger på praktiske erfaringer, ser således ud:

- Ca. 10. august afpudsnes i bund, svarende til afbrænding af marken.
- I begyndelsen af september afpudsnes med stubhøjde 10 cm (håndens fire fingre).
- Første oktober afpudsnes med stubhøjde 10 cm (håndens fire fingre).

Det afpudsede materiale skal findeles, fordeles jævnt, og placeres på jorden mellem græsplanterne.

I praksis benyttes 2 forskellige typer afpudsere:

1. Rotorafpudsere med store vandret roterende knive (som rotorplæneklippere)

2. Slagleafpudsere med lodret roterende slagler, monteret på vandret rotoraksel

Plan for undersøgelsen

Med henblik på at undersøge betydning af afpudsningstidspunkt, afpudsertype og hastighed blev der udarbejdet følgende plan for FarmTesten:

Plan for undersøgelse af afpudsning i rødsvingel:

Forsøgsled	Behandling	Hastighed	Tidspunkter		
1	Ubehandlet		1.	2.	3.
2	A	Optimal hastighed	10. aug.		
3	A		10. aug.		1. okt.
4	B		10. aug.		1. okt.
5	C		10. aug.		1. okt.
6	A		10. aug.	1. sept.	1. okt.
7	B		10. aug.	1. sept.	1. okt.
8	C		10. aug.	1. sept.	1. okt.
9	A		Optimal hastighed + 50 pct.	10. aug.	
10	B	10. aug.			1. okt.
11	C	10. aug.			1. okt.

A: Slagleafpudser, store slagler
B: Slagleafpudser, små slagler
C: Rotorafpudser

Forsøget blev anlagt med 4 gentagelser, dvs. 44 parceller hos Søren Bagger, Slagelse Landevej 124 A, 4242 Boeslunde.

Parcelstørrelse, høstparcel: 13,4 m x 2,5 m.

Maskinerne blev indkøbt udenfor forsøgsarealet. Hastigheden blev afpasset til klippertypen. Følgende parametre blev registreret umiddelbart efter afpudsningerne:

- Klippehøjde
- Fordeling af materialet
- Findelingsgrad
- Ensartet klipning
- Sugeeffekt/opsamlingsevne

[▲ til top](#)

Gennemførelse

For at undersøge om udbyttet påvirkes af antal afpudsninger, afpudsertype samt forskellige hastigheder, blev der i vækstsæsonen 2006-2007 gennemført en FarmTest i en mark med rødsvingel.

Marken var en 2. års rødsvingel af sorten Herald.

Afpudsertyperne var:

Slagleafpudser med store slagler: Kuhn VKM 305 med hammerslagler.

Slagleafpudser med små slagler: Spearhead Q 2800 HD.

Rotorafpudser: Spearhead 460 Multi Cut.
Knivene og slaglerne var nye.

Hastighederne var:	Optimal hastighed:	6 km/time.
	Optimal hastighed + 50 %:	9 km/time.

9 km/time var den højeste hastighed, hvor traktoren kunne holde 540 o/min. på PTO-akselen.

- Første afpudsning blev gennemført den 10. august 2006. Vejret var overskyet. Der var passende tørt føre. Frøgræsset var i god vækst. Afpudsningen blev gennemført med lavest mulig klippehøjde.
- Anden afpudsning blev gennemført den 6. september 2006 i solskin. Passende tørt føre. Frøgræsset var i god vækst. Klippehøjde: 8-10 cm.

- Tredje afpudsning blev gennemført den 3. oktober 2006.
Overskyet vejr. Passende tørt føre. Frøgræsset var i god vækst. Klippehøjde: 8-10 cm.

Ubehandlet

Behandlet

Parcellerne blev oplagt med roterende stråskiller den 9. juli 2007.

Solskin. Passende tørt føre. Afgrøden var meget tæt på at være høstmoden. Den var gået meget uensartet i leje, og der var bundgræs overalt.

Mejetærskningen fandt sted den 16. juli 2007. Solskin. Passende tørt føre. Afgrøden var fuldmoden og meget uensartet i leje. Lidt mere bundgræs end ved oplægning. Tærskningen gik udmærket. Hverken lejesæd eller bundgræs gav problemer af betydning.

[▲ til top](#)

Resultater

Udbytter, Birthe Boelt.

Der blev opnået et frøudbytte mellem 545 og 1059 kg pr. ha som det fremgår af tabellen nedenfor. Herald er normalt en højtydende sort, og frøudbyttet i undersøgelsen er derfor væsentligt under middel. Imidlertid var 2007 en vanskelig sæson med tidlig forårstørke og efterfølgende nedbørsoverskud i juni og juli. Udbyttet i den omkringliggende mark var 1009 kg renvare pr. ha. Forsøget blev tærsket direkte den 16. juli, 2008 under gode vejrforhold.

Resultatet af den statistiske analyse viser, at udeladelse af afpudsning i efteråret havde en betydelig negativ effekt på det følgende års frøudbytte, og tilsvarende blev frøudbyttet reduceret, når der kun blev gennemført én afpudsning (den 10. august).

Rød svingel, Herald:		Frøudbytte kg/ha	
1.	Ubehandlet	545	d
2.	Store slagler, optimal hastighed, 10. august	830	c
3.	Store slagler, optimal hastighed, 10. august, 1. oktober	941	abc
4.	Små slagler, optimal hastighed, 10. august, 1. oktober	923	abc

5.	Rotorafpudser, optimal hastighed, 10. august, 1. oktober	998	ab
6.	Store slagler, optimal hastighed, 10. august, 1. september, 1. oktober	985	ab
7.	Små slagler, optimal hastighed, 10. august, 1. september, 1. oktober	974	ab
8.	Rotorafpudser, optimal hastighed, 10. august, 1. september, 1. oktober	1050	a
9.	Store slagler, optimal hastighed + 50%, 10. august, 1. oktober	1015	ab
10.	Små slagler, optimal hastighed + 50%, 10. august, 1. oktober	1052	a
11.	Rotorafpudser, optimal hastighed + 50%, 10. august, 1. oktober	1059	a

Bogstaverne i sidste kolonne angiver forskelle på 5 pct. niveau.

Bemærkninger:

I 3. gentagelse er frø fra behandling 3 og 4 ved en fejl blevet slået sammen. Resultater fra disse to parceller indgår derfor ikke i beregningen. Forsøget er udført med en forholdsvis lille usikkerhed.

Resultaterne er analyseret ved en Mixed Procedure i programmet SAS. Bogstaverne i kolonnen efter udbyttet angiver forskelle på 5 % niveau.

Observationer i forbindelse med afpudsningerne

Maskinkonsulenten vurderede en række parametre i forbindelse med afpudsningerne, herunder: fordeling af materialet, findelingsgrad, sugeeffekt og om de enkelte maskiner resulterede i en ensartet klipning. Der blev givet følgende karakterer:

+ = god

0 = middel

- = dårlig

10. august 2006:

	Store slagler Minimal	Små slagler Minimal	Rotorafpudser Minimal
Klippehøjde	+	+	-
Fordeling af materiale	+	+	0
Findelingsgrad	+	+	+
Enartetet klipning	+	+	+
Sugeffekt/opsamlingsevne	-	-	+

Ubehandlet

Kuhn VKM 305

Spearhead 460 Multi Cut

[▲ til top](#)

6. september 2006:

	Store slagler 8-10 cm	Små slagler 8-10 cm	Rotorafpudser 8-10 cm
Klippehøjde	+	+	-
Fordeling af materiale	+	+	0
Findelingsgrad	+	+	0
Ensartet klipning	-	-	+
Sugeeffekt/opsamlingsevne	-	-	+

Ubehandlet

Kuhn VKM 305

Spearhead 460 Multi Cut

Spearhead Q 2800 HD

3. oktober 2006:

	Store slagler 8-10 cm	Små slagler 8-10 cm	Rotorafpudser 8-10 cm
Klippehøjde	+	+	-
Fordeling af materiale	+	+	0
Findelingsgrad	+	+	0
Ensartet klipning	-	-	+
Sugeeffekt/opsamlingsevne	-	-	+

Ubehandlet

Kuhn VKM 305

Spearhead 460 Multi Cut

[▲ til top](#)

Spearhead Q 2800 HD

Fordeling af materiale

Slagleafpudserne fordelte materialet jævnt og ensartet, hvorimod rotorafpudseren efterlod meget af materialet som klatter i langsgående striber.

Findelingsgrad

Slagleafpudserne findelte materialet udmærket, hvorimod rotorafpudseren findelte materialet dårligere, men tilfredsstillende.

Ensartet klipning

Ved minimal klippehøjde klippede alle tre maskiner ensartet.

Ved 8-10 cm klippehøjde klippede slagleklipperne uensartet, noget græs blev ikke slået, men lagt ned i kørselsretningen, især i traktorsporene.

Sugeevne/opsamlingsevne

Rotorafklipperen havde god sugeevne, mens slagleafpudserne ikke havde nogen sugeevne. Når slagleafpudserne holdt klar til start med fuld rotorhastighed, lå græsset foran afpudseren ned i kørselsretningen på grund af luft fra rotoren.

Fremkørselshastighed

Græstuerne afpudses ofte lidt uens, lidt tættere på forsiden end på bagsiden. Ved den høje hastighed er denne tendens lidt mere udtalt.

Det skal bemærkes, at der ikke er fundet en statistisk sikker sammenhæng mellem disse vurderinger og udbyttet.

Økonomi

En afpudsning koster omkring 230 kr./ha (225-240 kr./ha).

FarmTesten er udarbejdet af:

Maskinkonsulent Hans Henning Sørensen
Østlige Øers Maskinrådgivning
Møllevej 15, 4140 Borup
Tlf. 5756 1796
Mobil. 2120 6374
e-mail. hhs@lc.tc

[▲ til top](#)

Sidst bekræftet: 21-06-2012 Oprettet: 16-05-2008 Revideret: 16-05-2008

Forfatter
Planter & Miljø

Landskonsulent
Michael Højholdt
Erhvervsøkonomi
mih@seges.dk

Af samme forfatter

FarmTest af rotorudjævner til græs,
helsæd og majs
03.10.16

FarmTest om etablering af vintersæd
18.03.14 [↗](#)

FarmTest af kameraer til overvågning af
maskiner
01.03.12 [↗](#)

FarmTest om etablering af vårsæd
13.01.12 [↗](#)

FarmTest om radrensning i majs og
vinterraps
18.03.11

[Vis alle](#)

Printet af: Connie Vyrtez Pedersen (lccvp)

